

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM pro předškolní vzdělávání

**Mateřské školy Černá Hora,
příspěvkové organizace**

Platnost dokumentu: 1.9. 2023 – 31.8.2026

Název programu:

„S PÍSNÍČKOU OBJEVUJEME SVĚT“

Motto:

Luis Pasteuer:

**„Když vidím dítě, zmocňují se mě dva pocity – něha
k tomu, jaké je dnes, a úcta k tomu, jaké bude,
až vyroste.“**

Čj: 75/2023

V Černé Hoře 30.8.2023

Zpracovaly: ředitelka a učitelky mateřské školy

Platnost od 1.9.2023

Obsah:

- Identifikační údaje o škole
- Obecná charakteristika školy
- Podmínky vzdělávání
 1. Věcné podmínky
 2. Životospráva
 3. Psychosociální podmínky
 4. Organizace chodu
 5. Řízení mateřské školy
 6. Personální a pedagogické zajištění
 7. Spoluúčast rodičů
- Organizace vzdělávání
- Charakteristika vzdělávacího programu
- Obsah vzdělávání
- Evaluace
- Přílohy

I.

Identifikační údaje o škole

Název a adresa: Mateřská škola Černá Hora, příspěvková organizace,
Budovatelská 282, 679 21 Černá Hora

IČ: 62072943

Právní forma: příspěvková organizace

Zřizovatel: Městys Černá Hora,
Nám. Míru 50,
679 21 Černá Hora

Telefon: 799 990 371

E-mail: mscernahora@seznam.cz

Počet tříd: 4

Provoz MŠ je od 6,30 – 16,00 hod.

Ředitelka: Naděžda Blažková

II.

Charakteristika školy

Mateřská škola vznikla v roce 2000 v rekonstruované budově, která byla původně budována jako obchodní středisko a posléze využívána několika firmami. Nachází se nedaleko od náměstí, téměř ve středu obce. Pro svůj vzhled je budova nazývána zámekem. Areál mateřské školy je ohraničen zídou a železným plotem. V dolní části je velké vydlážděné nádvoří, které využíváme s dětmi k pohybovým aktivitám. Mateřská škola má k dispozici první patro budovy, jehož součástí je i menší kulturní sál, který může škola využívat k různým svým akcím. V části přízemí byla v od 1.9.2016 zřízena 4.třída Mateřské školy, zbylé prostory využívá Centrum pro rodinu Veselá beruška.

V horní části areálu má škola k dispozici prostornou zahradu – hřiště, vybavenou herními sestavami, dvěma velkými pískovišti, zahradním domkem s množstvím dětských vozítek, které poskytují dětem možnost pohybového vyžití na vydlážděné části. Před stínem děti ochrání prostorný altán a dřevěné typy a vláček s vagonem. Postupně doplňujeme hrací prvky pro všestranný pohybový rozvoj dětí – jako šplhací síťovou pyramidu, dětský kolotoč a pružinové houpačky. Pod budovou mateřské školy se nachází druhé hřiště s průlezkami a pískovištěm. Také zde jsme rozšířili počet zábavných prvků. Houpačku hnízdo mohou bezpečně využívat dvě děti zároveň a pružinová houpačka Medvídek je také pro dvě děti. Dětské hřiště je pro bezpečnost dětí oploceno. Prostorné nádvoří využíváme k pohybu dětí na dětských vozítkách zejména děti ze třídy Rybiček.

Máme také mnoho možností využití přírodního terénu pro pobyt venku mimo mateřskou školu, během celého roku jsme v kontaktu s okolní přírodou.

III.

Podmínky vzdělávání

1. Věcné podmínky

Výchovně vzdělávací činnost se uskutečňuje ve čtyřech třídách, která mají k dispozici svou hernu a třídu. Materiální vybavení tříd hračkami, pomůckami pro hry, pohybové vyžití i tvůrčí činnost je dostatečné, přesto se snažíme stále o doplňování a zpestření nabídky. Stávajících herních koutků je méně, než bychom chtěli, a to z důvodu menších prostor a nutnosti rozkládat lehátka k odpolednímu odpočinku dětí. Přesto mají děti při hře možnost si vybírat a uspořádat prostor dle svých potřeb. Pro lepší přístup k hračkám a pomůckám jsme jako součást nábytkových stěn pořídily kontejnery na kolečkách. Pro tvůrčí činnosti dětí je stále k dispozici dostatek různorodého výtvarného materiálu.

Množství hraček a pomůcek je dostačující, ale ne vždy volně dostupné, proto jsme vyměnili starší nábytkové stěny za skříně s přehlednými, barevnými kontejnery a pořizujeme nový nábytek do herních koutů.

Rozvoj tělesné obratnosti umožňují ribstole, půlkruhový žebřík, malá skluzavka, tunely, trampolíny, lavičky a švédské bedny, které děti využívají i pro obohacení svých her. Kromě jiného mohou využít i žíněnky, množství podložek a polštářků, velké barevné PU kostky a Polikarpovu stavebnici. Zaměření

na hudební aktivity umožňuje i dostatečné vybavení v tomto směru – v každé třídě je klavír, dětský Orffův instrumentál a množství hudební literatury, získané převážně na hudebních seminářích – zpěv provází děti každým dnem. Využíváme i audiovizuální techniku – CD a MC přehrávače. Dřevěné přenosné paravány umožňují dětem vytvářet variabilní hrací kouty. Vytváření většího množství hracích koutů je bohužel omezeno menšími prostory tříd.

Podařilo se nám vybavit všechny třídy novými stolečky a židličkami s rozdílnou výškou pro různé věkové skupiny dětí.

Tvůrčí činnost dětí i pedagogů je zřejmá ve výzdobě a estetické úpravě interiéru školy.

Zahrady – horní zahrada vybavena dřevěnými herními prvky – věží se skluzavkou, prolézacím tubusem a lezeckou stěnou, dřevěným týpí. Dvě nová čtvercová pískoviště s krycí plachtou, která se mění na plachtu stínící po vysunutí po tyčích v rozích pískovišť. Děti je oblíbená lanová pyramida, malý kolotoč a velký zastřešený prolézací vláček s vagonem podporují obratnost dětí. Velmi oblíbeným se stal zejména nový vláček s vagonem. Velký dřevěný domek na uložení venkovních hraček včetně různých vozítek jsme poříдили v roce 2011. Ke skupinovému hrám dětem slouží také dva barevné plastové domečky. K odpočinku slouží i lavičky a altánek. Na volných zatravněných plochách mají děti dostatečnou možnost se vyběhat a vyhrát si. Část zahrady je vydlážděna zámkovou dlažbou a využívá se většinou k jízdě na dětských vozítkách – koloběžkách, tříkolkách a odrážedlech. Na určených místech jsou vysázené listnaté stromy, které již poskytují dostatek stínu pro hry dětí. Nově jsme nechali vyrobit kruhovou lavičku okolo stromu, která dobře slouží pro úkryt před žhavým sluníčkem. Soukromí zahrady zajišťují túje, vysázené podél plotu. Stín a prostor pro pitný režim zabezpečuje také altánek s lavičkami. V létě je využíván přenosný bazének. Zeleň je pravidelně udržována panem zahradníkem.

V roce 2012 se nám podařilo za přispění dotace od Lesů ČR zbudovat druhé hřiště pro děti v dolní části areálu MŠ. Pořídili jsme hrací sestavu se skluzavkou, můstkem a různými výlezy. Pískoviště nám zakoupil Městys Černá Hora. Dřevěný domeček na ukládání hraček jsme po opravě přestěhovali z horní zahrady, kam byl instalován větší. V roce 2018 jsme poříдили bezpečnou houpačí síť „Hnízdo“ a v roce 2019 pružinovou houpačku pro dvě děti. Prostor pro volný pohyb dětí a ježdění na dětských vozítkách nám vznikl uzavřením prostoru vydlážděného nádvoří, kde dříve volně parkovaly automobily. Prostor dolní zahrady je oplocen pro bezpečnou hru dětí i herního vybavení. Nezřídka docházelo k ničení herních prvků staršími dětmi z okolí mateřské školy.

Další vybavení – o zkvalitnění administrativních prací školy a ŠJ slouží počítač a notebooky s připojením k internetu v každé třídě. Počítače využívají ředitelka a vedoucí školní jídelny k administrativním činnostem a učitelky k získávání nových námětů pro práci s dětmi a informace pro svůj osobní rozvoj. Velkým pomocníkem je nám i kopírka a nově pořízené barevné tiskárny se skenerem ve třídách Motýlků a Rybiček.

Záměry:

- **průběžně zajišťovat dostatek funkčních podnětných hraček a pomůcek**
- **postupně vyměňovat starší nábytek do tříd za nový, dobře přístupný dětem**
- **vyměnit podlahovou krytinu v jídelně třídy Medvídků**
- **ve spolupráci se zřizovatelem rekonstruovat sprchu v umývárně Medvídků**
- **vyměnit zásobníky toaletního papíru a dávkovače mýdla ve spolupráci s firmou Stanyo**
- **vyměnit koberce ve třídě Rybiček**

2. Životospráva

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava, je zachovávána vhodná skladba jídelníčku, dodržovány technologické postupy přípravy pokrmů a nápojů. V průběhu celého dne je zajištěn dostatečný pitný režim (v každé třídě jsou 5l nerezové várnice s lehce ovladatelným kohoutkem, kde si mohou děti kdykoliv „načepovat“ pít). Další nápoje jsou součástí jednotlivých pokrmů. Bereme ohled na stravovací návyky dětí z domova, děti nejsou do jídla nuceny, ale naši snahou je, aby alespoň ochutnali

a učily se tak zdravému a pestrému stravování. Velikost porce si mohou určit, i při stolování jsou vedeny k samostatnosti a sebeobsluze. Je zachován biorytmus – intervaly mezi jednotlivými jídly.

Základem časového uspořádání je přizpůsobení přirozenému biorytmu dítěte. Je zajištěna pravidelnost pro pocit jeho bezpečí, ale zároveň i flexibilita k možnosti reagovat na aktuální podněty či změněné potřeby dětí (možnost svobodné volby, ale i potřeba určitého řádu).

Pobyt venku probíhá v dostatečné míře - 2 hodiny a v jarních a letních měsících i déle, je přizpůsobován kvalitě ovzduší a počasí. Poloha školy nám umožňuje využít k pohybovým aktivitám nejen vlastní zahradu s hřištěm, ale i sportoviště místní TJ a blízkost přírodního terénu (Paseka, Prášilka, Bukovice). Snažíme se zařazovat do pobytu venku co nejvíce činností. Pobyt venku zkracujeme nebo zcela vynecháváme jen při mimořádně nepříznivých klimatických podmínkách.

K regeneraci sil je považován za potřebný, zejména u mladších dětí - odpočinek po dobu pohádky, čtené nebo poslechem z CD, relaxační hudby. Potřeba spánku po této době u jednotlivých dětí je respektována - pro nespavé děti klidné hry u stolečků, kreslení, u předškoláků tvoření nebo procvičování grafomotoriky.

Záměry:

- nadále se budeme snažit, aby každé dítě mělo prostor pro aktivity podle vlastního výběru
- povedeme děti k osvojení návyku pití bez připomínání
- budeme děti učit zdravým stravovacím návykům
- zajistíme dostatečné množství ovoce a zeleniny
- budeme zařazovat každodenní pohybové chvíle

3. Psychosociální podmínky

Adaptace: Zajišťujeme postupnou adaptaci dětí dle jejich individuálních potřeb – spolupráce s rodiči – možnost přítomnosti rodiče, časová flexibilita – vytváření pocitu jistoty a bezpečí i následně bez rodičů.

Prostředí a klima: Všemi zaměstnanci je vytvářeno takové prostředí, aby se zde děti cítily spokojeně, jistě a bezpečně – klima vzájemné spolupráce, komunikace a důvěry nejen ve vztahu k dětem, ale i mezi sebou navzájem. Děti jsou vedeny ke spoluúčasti na vytváření pravidel soužití ve třídě a následně jejich vztahy nenásilně ovlivňovány prosociálním směrem k vytvoření kolektivu dobrých kamarádů. Všechny mají s přihlédnutím ke svým věkovým zvláštnostem stejná práva, stejné možnosti i stejné povinnosti. Osobní svoboda a volnost je respektována, ale do určitých mezí, vyplývajících z pravidel chování a norem, na jejichž vzniku se samy podílely – pokyny jasné, srozumitelné s důsledným uplatňováním.

Pedagogický styl práce: Máme snahu, aby byl podporující, komunikativní a vstřícný, s možností maximální spoluúčasti dětí při všech činnostech. Je veden tak, aby byly v co největší míře uspokojovány jejich potřeby (rovnováha spontánních a řízených činností, snaha o minimalizaci frontálně organizovaných činností, orientace na činnosti individuální a skupinové, možnost vlastního pracovního tempa, maximální nabídka materiálů a pomůcek k tvůrčí, hrové a zájmové činnosti dětí v oblasti výtvarné, pracovní, hudební, dramatické, pohybové, vzdělávací i experimentální). Nemalou úlohu zde má i ocenění snahy a pokroku dítěte.

Rozvoj samostatnosti: Uplatňujeme pravidlo: „Udělej si sám, co můžeš. Nevíš-li si rady, nebo ti to nejde, požádej o pomoc kamaráda. Pokud to ani potom nezvládnete, pomůže ti paní učitelka. Nezapomeň vždy požádat a poděkovat a snaž se i sám pomoci druhému.“

Záměry:

- důsledně dbát na prevenci rizikového chování dětí, vytvořit bezpečné prostředí v MŠ pro všechny – děti, zaměstnance i rodiče

- vytvořit a dodržovat přehledná pravidla soužití v MŠ
- budeme učit děti chápat zodpovědnost za své chování a nechávat jim pocítit přirozené následky
- působit při výchovně vzdělávacím procesu na děti jednotně

4. Organizace chodu

Uspořádání dne v mateřské škole:

6,30 – 7,15	Zahájení provozu MŠ, děti se schází ve třídě Sluníček, spontánní hry a činnosti
7,15 - 8.50	děti se s pedagogickými pracovníci rozcházejí do tříd Medvídků a Motýlků, probíhají spontánní hry, řízené činnosti a aktivity (děti mají k dispozici ovocný a zeleninový bufet)
8,50 – 9,20	během této doby osobní hygiena a přesnídávka
9,20 – 11,30	příprava na pobyt venku, pobyt venku.
11,30 – 12,30	osobní hygiena, oběd, příprava na odpočinek
12.30 - 13.45	průběžný odchod dětí po obědě spánek a odpočinek dětí
13.30 – 14.15	individuální práce s dětmi s nižší potřebou spánku
14.15 – 14.45	odpolední svačina
14.40. – 16.00	spontánní činnosti nebo řízené hry
16.00	ukončení provozu MŠ

Provoz třídy Rybiček

6,30 – 8.50	Zahájení provozu MŠ, děti se schází ve třídě Rybiček, spontánní hry a činnosti řízené činnosti a aktivity (děti mají k dispozici ovocný a zeleninový bufet)
8,50 – 9,20	během této doby osobní hygiena a přesnídávka
9,20 – 11,30	příprava na pobyt venku, pobyt venku.
11,30 – 12,30	osobní hygiena, oběd, příprava na odpočinek
12.30 - 13.45	průběžný odchod dětí po obědě spánek a odpočinek dětí
13.30 – 14.15	individuální práce s dětmi s nižší potřebou spánku
14.15 – 14.45	odpolední svačina
14.40. – 16.00	spontánní činnosti nebo řízené hry
16.00	ukončení provozu MŠ

Organizace dne je přizpůsobena podmínkám naší mateřské školy, respektuje dobu příchodu a odchodu dětí, jejich věkové zvláštnosti, potřeby, biorytmus a náročnost prováděných činností. Denní řád je pružný, umožňuje reagovat na změny, akce mateřské školy. Pevně stanovená je pouze doba stravování, délka pobytu venku a odpočinku.

Nejvýznamnější formou učení předškolního věku je hra, která je pro dítě a jeho rozvoj nezastupitelná, proto si naše děti budou hrát co nejvíce.

Snažíme se o vyvážený poměr spontánních a řízených činností. Řízené pohybové aktivity nabízíme ve formě zdravotních cviků, motivovaného cvičení, cvičení na nářadí.

Plánování činností vychází ze zájmů a potřeb dětí, z aktuálního dění kolem nich, vyhovuje jejich individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem - činnosti jsou uskutečňovány formou nabídky,

respektují se přání a návrhy dětí. TVP je tvořen z nabídky témat a činností, aktuálního dění a potřeb třídy průběžně.

Záměry:

- **dodržovat vyváženost spontánních a řízených aktivit**
- **využívat pobytu venku k řízeným činnostem navazujícím na ranní činnosti**
- **respektovat školní řád**

5. Řízení MŠ

Řízení je založeno na vzájemné důvěře, otevřenosti a toleranci. Povinnosti, pravomoci, odpovědnost a úkoly jsou všem pracovníkům jasně vymezeny (pracovní náplně, řády školy, směrnice). Zásadní otázky řeší všichni zaměstnanci společně. Ředitelka vyhodnocuje práci všech zaměstnanců průběžně zavedeným kontrolním systémem a nápravná opatření řeší ihned s daným zaměstnancem.

Klade velký důraz na další sebevzdělávání. Umožňuje další vzdělávání všem zaměstnancům podle potřeb školy a také zájmů daného zaměstnance.

ŠVP PV vypracovává ředitelka školy ve spolupráci se všemi učitelkami, ke spolupráci jsou vedeny i provozní pracovnice. Vychází se z analýzy podmínek školy, která vede ke stanovení úkolů do dalšího období. Je zpracován kontrolní a evaluační systém, ten je přílohou ŠVP PV.

Informační systém v MŠ je funkční nástroj pro zaměstnance – e-mail, webové stránky.

Pro rodiče – nástěnky, webové stránky, rozhovory, vstupy do tříd.

V naší mateřské škole panuje ovzduší tolerance, týmové spolupráce, důvěry a vzájemného porozumění. Učitelky znají a používají přiměřené a efektivní metody práce, styl odpovídá potřebám a zájmům dětí.

Záměry:

- **podporovat nadále týmovou spolupráci ve škole – vzájemné hospitace**
- **ve stylu řízení podporovat motivační metody**
- **prezentovat mateřskou školu na veřejnosti**
- **dodržovat vypracovaný kontrolní systém u všech zaměstnanců školy, hodnotit plnění jejich pracovních povinností, přístup k dětem a rodičům, vzájemnou spolupráci**

6. Personální a pedagogické zajištění

Všechny pedagogické pracovnice naší školy mají požadovanou pedagogickou kvalifikaci v oboru učitelství pro mateřské školy. Od roku 2017 se naše mateřská škola zapojila do projektu Operační program věda, výzkum, vzdělávání, tzv. „šablony“, který využíváme pro financování školní asistentky, která ve spolupráci s učitelkami podporuje děti ohrožené školním neúspěchem, a k dalšímu vzdělávání učitelek prostřednictvím odborných seminářů. Od 1.8.2023 jsme se zapojili do dotačního titulu Operačního programu Jan Ámos Komenský. Dotaci využijeme zejména na financování školní asistentky a vzdělávání učitelek.

Všechny pedagogické pracovnice si nadále zvyšují svou odbornou způsobilost účastí na seminářích a samostudiem (viz plán DVPP) i mimo seminářů hrazeným z dotace. Také jsme se zapojili do dotačního programu MAS Moravský kras, která organizuje vzdělávací semináře a požádali jsme o financování lekcí Malé technické univerzity zaměřené na polytechnické vzdělávání dětí.

Uplatňujeme pedagogický styl práce, který je vůči dětem empatický, podporující, vycházející ze zájmů a potřeb dětí a je přizpůsobený individuálním vzdělávacím možnostem a potřebám dětí.

Záměry:

- **aktivně se vzdělávat a využívat k tomu služeb vzdělávacích institucí, pečlivě vybírat z nabízeného programu, využívat dotací na vzdělávání**
- **uvítat každou iniciativu pedagogů, která souvisí se zkvalitňováním vzdělávacího procesu, zaměřit se zejména na studium pro logopedické preventisty a využít vzdělání v praxi**
- **systematicky hodnotit dosahované výsledky v nastaveném evaluačním programu MŠ**

7.Spoluúčast rodičů

Pedagogické pracovnice jsou s rodiči dětí v každodenním kontaktu a snaží se o vytváření vzájemné důvěry, tolerance a ohleduplnosti. Velmi důležité je první setkání rodičů a dítěte s učitelkou, navázání prvního kontaktu, rozhovoru s rodičem o dítěti.

Před nástupem dítěte do mateřské školy mají rodiče možnost návštěvy společně s dítětem po vzájemné domluvě.

Spoluúčast rozvíjíme účasti rodičů na různých programech a akcích pořádaných školou. Rodiče jsou pravidelně informováni o všem, co se v MŠ děje. Potřebné informace získávají na nástěnkách, webových stránkách, v měsíčním zpravodaji Městyse.

Rodiče mohou denně konzultovat s učitelkami výsledky vzdělávání a výchovy svého dítěte, případně se dohodnout s učitelkami na osobní konzultaci mimo provoz třídy.

Při první schůzce jsou rodiče seznámeni s důležitými materiály - školním řádem, ŠVP PV, úplatou za stravné a školné. Tyto informace jsou celoročně dostupné k nahlédnutí u šaten mateřské školy.

Spolupráce MŠ s jinými subjekty:

Spolupracujeme se Základní školou Černá Hora, PPP v Blansku, Obecní knihovnou, Svazem zdravotně postižených (kulturní programy na pravidelných setkáních), HZS v Černé Hoře, SPOZ při Úřadu Městyse.

Záměry:

- **prohlubovat otevřenou spolupráci, vytvářet přátelské partnerské vztahy**
- **respektovat přání a potřeby dětí a rodiny, nabízet možnost konzultovat potřeby s odborníky**
- **nabízet konzultační hodiny pro rodiče**

8.Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola bez doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Od druhého stupně podpory jsou podpůrná opatření stanovována ŠPZ po projednání se školou a zákonným zástupcem dítěte.

Budeme vyhledávat a evidovat žáky s potřebou podpůrných opatření, zajišťovat jim účinnou individuální péči, v případě nutnosti ve spolupráci s poradenským zařízením. Vytvoříme optimální podmínky k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti. Účelem podpory vzdělávání těchto dětí je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti.

8.1. Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Vyhláška č.14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.

Děti-cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, potřebují podporu učitele mateřské školy při osvojování českého jazyka. Pokud rodiče sami neovládají český jazyk, nemohou své děti v poznávání českého jazyka podpořit a děti se ocitají ve znevýhodněné pozici. Je třeba věnovat pozornost tomu, aby byla dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka byla poskytována jazyková podpora od nástupu do MŠ. Je třeba mít na vědomí při práci s celou třídou, že se některé děti český jazyk teprve učí a přizpůsobit tomu didaktické postupy a děti cíleně podporovat v osvojování českého jazyka.

Pokud se v mateřské škole nachází alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání, zřídí ředitel mateřské školy skupinu pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání.

9.Vzdělávání dětí nadaných

Při vzdělávání nadaných dětí budeme stimulovat rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání, a vytvářet podmínky, s ohledem na individuální možnosti tak, aby se tato nadání mohla ve škole projevit a dále rozvíjet.

10. Vzdělávání dětí od dvou do tří let

V mateřské škole postupně vybavujeme podnětnými a bezpečnými hračkami a pomůckami vhodnými pro dvouleté děti. Ve věkově heterogenních třídách jsou pro zajištění bezpečnosti znepřístupněny bezpečnost ohrožující předměty. Ve třídě jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek. Prostředí poskytuje dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí.

Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně podle potřeb a volby dětí.

V MŠ podporujeme pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.

IV. Organizace vzdělávání

Vzdělávací proces je organizován ve třech třídách. Je zajištěn pravidelný denní rytmus, který je současně flexibilní a přizpůsobuje se aktuálně vznikajícím potřebám školy či dětí.

Provozní doba MŠ: 6.30 – 16.00 hodin

Počet dětí: 93

Počet pedagog. zaměstnanců: 9 (ředitelka, učitelky, školní asistentka)

Počet provozních zaměstnanců: 4 (kuchařka, pomocná kuchařka, školnice, uklízečka)

Zápis nových na následující školní rok se koná v rozmezí 2.-16.května v mateřské škole. Rodiče obdrží základní informace a spolu se svými dětmi mají možnost se seznámit s prostředím mateřské školy – pořádáme den otevřených dveří.

Kritéria pro přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání jsou samostatnou přílohou ŠVP PV.

Všechny informace týkající se provozu mateřské školy jsou rodičům k dispozici ve vestibulu a šatně mateřské školy a na webových stránkách školy.

Dítě musí být učiteli předáno osobně. V případě, že zákonný zástupce doprovodí dítě pouze ke vchodu do MŠ nebo do šatny s tím, že dítě dojde do třídy již samo, nenese mateřská škola odpovědnost za bezpečí dítěte, až do jeho příchodu do třídy.

Učitelky odpovídají za bezpečnost dětí od doby, kdy je převezmou od rodičů nebo jimi pověřeného zástupce, do doby, než je předají opět ve třídě příchozím rodičům, nebo jimi pověřenému zástupci. Rodiče po předání dítěte učitelkou nesou plnou odpovědnost za dítě v prostorách MŠ.

Organizace dne

Režim je uvolněný a variabilní, pevně stanovena je pouze doba jídla a pobytu venku. Během dne se střídají spontánní a řízené činnosti v souladu se zájmy a potřebami dětí.

6.30 – 7.15 – děti se scházejí ve třídě Sluníček. Vyberou si činnost podle vlastního zájmu nebo využijí nabídky učitelky

7.15.– odcházejí Medvídci a Motýlci se svými třídními učitelkami do svých tříd

7.15 – 8.50 – plynule je nabízena vzdělávací nabídka. Třídní učitelka nabízí pestrou nabídku her, vzdělávacích činností, které souvisí s týdenním plánováním. Učitelka přihlíží k momentálním potřebám dětí a aktuální situaci. V této době je také prostor pro individuální práci s dětmi, také probíhají relaxační a tělovýchovné chvíle a pohybové hry. Činnosti jsou buď individuální, skupinové či frontální. Děti se podílejí na volbě forem i organizace činností.

8.50 – 9.20 – probíhá dopolední přesnídávka. Nezapomínáme na osobní hygienu, děti se samy obslouží a berou si takovou porci jídla, která jim vyhovuje.

9.20 – 11.30 – příprava na pobyt venku, odchod na pobyt venku, který tématicky navazuje na celé dopoledne

11.30 – 12.30 – obědváme. Některé děti odcházejí po obědě domů. Ostatní děti se připravují na odpočinek.

12.30 – 13.45 – odpočinek. Děti si vyslechnou pohádku čtenou nebo na CD, případně relaxační hudbu. Děti, které mají sníženou potřebu spánku, vstávají a věnují se klidové činnosti tak, aby nerušily děti, které spí.

14.15 – 14.30 – odpolední svačina

14.30 – 16.00 – probíhají zájmové činnosti děti dle jejich volby nebo činnosti nabízené učitelkou. Děti postupně odcházejí domů s rodiči.

16.00 – konec provozu mateřské školy

Ve 4. třídě Rybiček probíhá organizace dne bez ranního přesunu do jiné třídy.

Volíme takové způsoby výchovy a vzdělávání, které jsou pro děti předškolního věku přirozené a uskutečňují se formou her, zábavných tvořivých činností, které vycházejí ze zážitků dětí.

Uplatňujeme metody prožitkového a kooperativního učení. Snažíme se využít každou příležitost, která se nám nabízí. Podněcujeme radost dítěte z učení, jeho zájem poznat nové, získávat zkušenosti a dovednosti.

Využíváme situace, které poskytují dítěti srozumitelné, praktické ukázky životních souvislostí, situace vzniklé ze skutečného života - řešení problémů, komunikace s dospělým, vztahy mezi kamarády apod.

Uplatňujeme tak metodu situačního učení. Svým chováním a postoji poskytujeme dětem vzor.

Ve vzdělávacím procesu uplatňujeme i aktivity vhodně řízené pedagogem.

V.

Charakteristika vzdělávacího programu

Název vzdělávacího programu:

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Motivační název programu:

„S písničkou objevujeme svět“

Filosofie:

Rozvoj osobnosti samostatného, zdravě sebevědomého a tvůrčího jedince – položení základů celoživotního vzdělávání cestou přirozené výchovy.

V radostné a zpěvné atmosféře probouzet v dětech aktivní zájem a chuť dívat se kolem sebe, přirozenou cestou je vést k novým poznatkům a objevům, k životní pohodě a sounáležitosti s ostatními lidmi a přírodou.

Cíle:

- vést dítě tak, aby si uvědomovalo svou jedinečnost, nezávislost a bylo schopno uplatnit své schopnosti, potřeby a vůli
- uspokojovat citové potřeby dítěte, posilovat jeho pozitivní citové ladění, citlivost
- vytvářet podmínky pro rozvoj sociální zkušenosti kultivovaného způsobu uplatňování potřeb, přání a práv dítěte
- rozvíjet schopnost dítěte srozumitelně a samostatně se vyjadřovat a dorozumívat s ostatními dětmi a dospělými
- podporovat rozvoj intelektu dítěte i jeho dalších schopností a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání
- podporovat fyzické zdraví a zdatnost dítěte a vytvářet podmínky pro rozvoj zdravého životního stylu dítěte
- vytvářet vztahy založené na vzájemné pomoci, toleranci a respektu v jednání s mladšími nebo hendikepovanými kamarády

Záměry:

Při tvorbě Školního vzdělávacího programu jsme vycházeli z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

- 1) **rozvíjení dítěte a jeho schopnosti učení a poznání**
- 2) **osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost**
- 3) **získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí**

Formy a metody vzdělávací práce:

Uskutečňují se převážně formou her, zábavných a tvořivých činností, které vycházejí ze zážitků dětí, využívají jejich zvědavost a probouzejí aktivní zájem a chuť dívat se kolem sebe, naslouchat, objevovat a i ukázat, co všechno již samy umějí, zvládnou a dokáží. Upřednostňujeme prožitkové učení, které dětem umožňuje hledat samostatné cesty svou vlastní tvořivostí a nápady. Důležitá je nabídka ze strany učitelky a nenásilné propojování spontánních a řízených činností. Ty by měly být během celého dne vyvážené, prováděné v menších či větších skupinkách dětí, popř. i individuálně.

Vždy se respektují požadavky na **rozvoj osobnosti dítěte**:

- rozvíjet dítě v souladu s jeho schopnostmi a možnostmi
- vytvářet dostatek podnětů k poznávání a učení a radosti z něho
- posilovat sebevědomí dítěte a jeho důvěru ve vlastní schopnosti
- vytvářet prostředí pro pěkné vzájemné vztahy mezi dětmi
- stimulovat rozvoj řeči
- seznamovat dítě se vším, co je důležité pro život
- zdůrazňovat význam vlastních aktivit

- nabídnout pomoc dětem, pokud ji potřebují
- vytvářet prostředí pohody a radosti z prožitého dne

Prostředky k dosažení cílů vzdělávání:

- snaha všech zaměstnanců o maximální spokojenost a pohodu dětí
- spolupráce s rodiči, ZŠ a dalšími subjekty v městyse
- účast na kulturních a společenských akcích
- prostor pro volný pohyb a relaxaci
- dostatek materiálů a pomůcek pro praktickou činnost
- respektování práva volby, individuální přístup k dětem
- sebevzdělávání učitelek
- režim dne umožňující volbu
- plánování

VI. Vzdělávací obsah

Obsah ŠVP PV je strukturován do oblastí, které podporují rozvoj dítěte, jeho přirozený život, zrání a učení. Jednotlivé oblasti vzdělávání jsou rozlišeny na základě vztahů, které si děti vytvářejí k sobě samému, druhým lidem i okolnímu světu. ŠVP PV vychází z ročních období, svátků, lidových tradic, akcí školy a nabídek kulturních zařízení. Oblastí je celkem pět: biologická, , psychologická, interpersonální, sociálně – kulturní a environmentální. Od nich jsou odvozeny oblasti předškolního vzdělávání, které jsou nazvány:

1. Dítě a jeho tělo
2. Dítě a jeho psychika
3. Dítě a ten druhý
4. Dítě a společnost
5. Dítě a svět

Všechny oblasti se vzájemně prolínají a jsou naplňovány v jednotlivých činnostech a vyváženě.

Název našeho ŠVP **„S písničkou objevujeme svět“** jsme vybraly z důvodu propojenosti našeho výchovně vzdělávacího úsilí zejména estetickými činnostmi - hudebními, výtvarnými i dramatickými, které se dotýkají všech pěti oblastí RVP PV .

A proč zrovna s písničkou? Protože ta provází člověka celým jeho životem již od dob dávno minulých a vždy vystihovala to, co pro něho bylo důležité – co cítil, co ho obklopovalo – společenství lidí i přírody, jeho přání a touhy, starosti i radosti. Veškerá témata písní se dají i v MŠ rozvinout do široké škály her a činností, směřujících nejen k zábavě, ale i poučení a zejména tvoření. Vždyť vytváření estetického citění je součástí komplexního a harmonického rozvoje celé osobnosti člověka. Vychází z jeho přirozených potřeb a je i na nás, jak je budeme u dětí rozvíjet. Chceme i touto cestou přispět k tomu,

aby děti, které MŠ opouštějí, byly osobnostmi pokud možno jedinečnými, vzhledem ke svému věku a možnostem co nejvíce samostatnými, sebevědomými a sebejistými, schopnými dívat se kolem sebe, uvažovat, tvořivě přemýšlet a jednat. Být odvážnými, ale i zodpovědnými, umět nejen přijímat, ale i dávat, chtít se učit všemu, co budou v životě potřebovat a aktivně čelit i problémům, které život přináší. A pokud to vše dokáží s klidnou myslí a písničkou na rtech, tím lépe.

Integrované okruhy – To jsem já

Podzimní čarování

Zimní tajemství

Jarní zázraky

Letní cesty

V nich se děti setkávají se vším, co je během roku obklopuje – změny v přírodě, události v prostředí, které se kolem nich vytváří i aktuální situace, které průběžně vznikají, poznávají samy sebe a své postavení v rodině, ve společnosti (vytvářejí se, rozvíjejí a upevňují poznatky, hodnoty či postoje, děti jsou vedeny k samostatnosti).

Témata v integrovaných okruzích navozují symbolicky dětské písně:

To jsem já :	„Podej mi ruku svou“ „Naše země kulatá“
Podzimní čarování:	„Ukaž se mi jablíčko“ „Lístek mi na dlaň spad“
Zimní tajemství:	„Vánoce, Vánoce přicházejí“ „Sněží“ „Halo, pane Karnevale“
Jarní zázraky:	„Zaťukalo jaro“ „Běžel tudy zajíček“
Letní cesty:	„Já mám pěknou zahrádku“ „Už jde léto“

Z těchto témat vycházejí nabídkové **tématické části**, které se vztahují přímo k činnostem (konkrétní témata jsou skrytá v nabídce činnosti). Tyto jsou časově neomezené a lze do nich kdykoliv vstupovat nebo je doplnit a měnit podle podmínek třídy, školy, prostředí, daného času, prostoru, počtu dětí a jejich individuálních předpokladů a zájmů (citlivě reagovat na aktuální situaci).

1.okruh: To jsem já

1.Téma : Podej mi ruku svou

Nabídka podtémat: Pojďte mezi kamarády, Já v MŠ, Jdeme k zápisu - co už dovedu, Co dělám celý den, Čím budu, Kdo-co-čím, Když jsem nemocný

2.Téma: Naše Země kulatá

Nabídka podtémat: Místo, kde bydlím, Naše vlast, Planeta Země, Světa díly – národy - rasy , Vesmír, Kniha jako studnice moudrosti, Ahoj školko, škola volá, Třídíme odpad

Charakteristika 1. okruhu:

Integrovaný okruh zaměřený na adaptační období. Děti se seznamují s novými kamarády, s novým prostředím, poznáme jména kamarádů a ostatních dospělých v MŠ. Společně vytváříme pravidla společného soužití. Učíme se zvládat změny ve společenství, ve kterém žije – rodina, město, stát -

země, planeta Země. Zajímají nás planety ve vesmíru. Seznámíme se s pravidly bezpečného chování jak v MŠ, tak na zahradě nebo na vycházkách. Dozvíme se, jak se chránit před nepohodou, co to znamená být zdravý, objasníme si, co znamená zdravý životní styl. Před zápisem do 1. třídy si vyzkoušíme, co už umíme a známe, prohlédneme si základní školu. Vedeme děti k pěknému vztahu ke knihám, pravidelně dětem čteme a povídáme si o knihách.

Nezapomínáme na významné dny pro děti – svátky, narozeniny, které společně oslavíme.

Dílčí vzdělávací cíle:

- 1) Rozvoj pohybových schopností 5.1.
- 2) Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí 5.1.
- 3) Osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě 5.1.
- 4) Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnost, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- 5) Rozvoj komunikativních dovedností 5.2.1.
- 6) Rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání 5.2.2.
- 7) Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu opsanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické) 5.2.1.
- 8) Rozvoj tvořivosti, tvořivého myšlení 5.2.2.
- 9) Získání relativní citové samostatnosti 5.2.3.
- 10) Rozvoj schopnosti sebeovládání 5.2.3.
- 11) Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavost, zájem, radost z objevování) 5.2.2.
- 12) Vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti) 5.3.
- 13) Poznávání pravidel společného soužití v rámci MŠ 5.4.
- 14) Rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte 5.4.
- 15) Seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu 5.5.
- 16) Vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností 5.5.
- 17) Pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit 5.5.

Očekávané výstupy:

Vedeme děti k tomu, aby:

- 1) zvládaly základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí
- 2) vědomě napodobily pohyb
- 3) sladily pohyb s rytmem a hudbou
- 4) zvládaly sebeobsahu, uplatnění základních kulturně hygienických a zdravotně preventivních návyků
- 5) uměly se orientovat v prostoru
- 6) získaly jistotu v kolektivu třídy, důvěřovaly učitelkám, navazovaly kamarádské vztahy
- 7) adaptovaly se na prostředí MŠ, orientovaly se bezpečně ve známém prostředí
- 8) učily se uplatňovat hygienické návyky, zvládaly sebeobsahu
- 9) zvládaly jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek)
- 10) dodržovaly dohodnutá pravidla a řídily se jimi
- 11) rozlišovaly, co je dobré a co špatné pro ně i ostatní

- 12) chovaly se tak, aby v situacích pro ně běžných neohrožovaly zdraví, bezpečí a pohodu sebe, ani ostatních
- 13) učily se vzájemně domluvit a řešit spory
- 14) vyjadřovaly samostatně svoje myšlenky, prožitky, nápady a pocity slovně, výtvarně
- 15) záměrně se soustředily na činnost a udržely pozornost
- 16) naučily se z paměti krátké texty básní, písní, reprodukovaly pohádku a zvládaly jednoduché dramatické úlohy
- 17) poznaly a pojmenovaly většinu z toho, čím jsou obklopeny
- 18) chápaly základní číselné a matematické pojmy a podle potřeby je prakticky využívaly (porovnávaly, uspořádaly a třídily podle určitého pravidla, orientovaly se v počtu cca do šesti)
- 19) chápaly prostorové pojmy, elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, roční období)
- 20) zvládaly jemnou motoriku, správně zacházely s výtvarným materiálem, nůžkami, drobnými pomůckami a jednoduchými hudebními nástroji
- 21) pojmenovaly části těla, některé orgány, znaly jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji
- 22) spolupracovaly s ostatními
- 23) přirozeně bez zábran komunikovaly s druhým dítětem, navazovaly a udržovaly dětská přátelství
- 24) měly povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru
- 25) bezpečně se orientovaly ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově MŠ, v blízkém okolí)
- 26) pomáhaly pečovat o okolní životní prostředí – dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, chránit přírodu v okolí

Činnosti:

1. zdravotní cvičení, motivační cvičení
2. vycházky, chůze v nerovném terénu, zdolávání překážek
3. aktivity vhodné
4. hudebně pohybové hry
5. vyjádření hudby pohybem – tanečky
6. poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování divadelních pohádek a příběhů
7. přednes, recitace, zpěv
8. společné diskuze, rozhovory, vyprávění zážitků, vyprávění podle obrazového materiálu
9. prohlížení knih k tématu a "čtení" podle obrázků, práce s encyklopediemi
10. námětové hry a činnosti
11. činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů související s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem přibližující dítěti přirozené časové posloupnosti
12. spontánní hra
13. výtvarné vyjádření prožitků – kresba, malování, modelování
14. výlety do okolí, návštěvy kulturních akcí zajímavých pro děti
15. běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i dospělým
16. aktivity podporující sblížování dětí
17. smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí
- 18.
19. ekologicky motivované herní aktivity

2. okruh: Podzimní čarování

1. téma: Ukaž se mi, jablíčko

Nabídka podtémat: Sklízíme plody podzimu – na poli, na zahradě, v lese, Vlaštovky nám odlétají do teplých krajín, Pouštíme draka

2. téma: Lísteček mi na dlaň spad

Nabídka podtémat: Malujeme s podzimem, Tvoříme s podzimem, Co umí vítr a déšť, Dušičky, Ochrana životního prostředí.

Charakteristika 2. okruhu:

Děti se seznamují s podzimní přírodou, paletou barev malíře podzimu. Dozvíme se, co se vše sklízí na zahradě, na poli i v lese. Jak chutná ovoce a zelenina a jakým způsobem se zpracovává. Budeme sledovat, co všechno musí udělat lidé na zahradě a na poli, než vše připraví k zimnímu spánku. Budeme poznávat, sbírat a hrát si s plody lesa. Podzimní hry a aktivity nám nejsou cizí – chodíme pouštět draka. Pozorujeme, jaký vliv má počasí na přírodu, ptáky i člověka. Budeme sledovat změny v přírodě, přípravu přírody na zimní spánek. Seznámíme se lidovými tradicemi období – sv. Martin. Učíme se, jak můžeme naši krásnou přírodu chránit.

Dílčí vzdělávací cíle:

- 1) rozvoj fyzické i psychické zdatnosti 5.1.
- 2) rozvoj užívání všech smyslů 5.1.
- 3) rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností 5.2.1.
- 4) posilování přirozených poznávacích citů – zvědavosti, zájmu 5.2.2.
- 5) rozvoj dovedností umožňujících získané dojmy a prožitky vyjádřit 5.2.3.
- 6) rozvoj estetického vnímání 5.2.3.
- 7) rozvoj kooperativních dovedností 5.3.
- 8) respektovat potřeby jiného dítěte 5.3.10
- 9) osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování vztahů dítěte k druhým lidem (v MŠ, rodině) 5.3.
- 10) rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, spolupracovat, náležet k tomuto společenství (ke třídě) 5.4.
- 11) seznamování se se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije 5.4.
- 12) rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám 5.5.
- 13) seznamování se s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu 5.5.

Očekávané výstupy:

Vedeme děti aby:

- 1) zvládly základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu
- 2) zvládly sebeobsluhu, starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat
- 3) poznávaly zeleninu a ovoce podle vzhledu, chuti, vůně, podle hmatu, chápaly význam pro zdraví člověka
- 4) rozlišovaly, co prospívá zdraví a co mu škodí
- 5) poznaly některé rostliny a stromy z okolí
- 6) pracovaly ve skupině, uměly se vzájemně domluvit a tolerovat se
- 7) řešily problémy a úkoly – pracovní listy, labyrinty
- 8) učit se nová slova a aktivně je používat, ptát se na slova, kterým nerozumí
- 9) při rozhovorech a diskuzích počkaly, až druhý domluví

- 10) vyjadřovaly svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech – výtvarných, dramatických
- 11) rozhodovaly o svých činnostech
- 12) se odloučily na určitou dobu od rodičů a blízkých a byly aktivní i bez jejich opory
- 13) navazovaly kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, respektovat ho
- 14) uplatňovaly návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i dětmi (zdravit, rozloučit se, poprosit, poděkovat)
- 15) prožívaly a dětským způsobem projevovaly, co cítí – radost, náklonnost
- 16) začlenily se do třídy a zařadily se mezi své vrstevníky
- 17) snažily se ovládat své afektivní chování, zklidnit se, tlumit zlost, agresivitu
- 18) sladily pohyb s rytmem hudby
- 19) vnímaly dohodnutá pravidla jednání a řídily se jimi

Činnosti:

- 1) lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, poskoky, lezení), zdravotní cviky
- 2) manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, materiálem
- 3) smyslové a psychomotorické hry
- 4) zpěv, recitace, dramatizace
- 5) jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání
- 6) úklid, úprava prostředí
- 7) vycházky, chůze v nerovném terénu, zdolávání překážek
- 8) pozorování podzimní přírody, zvířat, ptáků, sklizeň ovoce, zeleniny, zemědělských plodin
- 9) sběr přírodnin, hry a tvoření s přírodninami
- 10) koláže, třídění, porovnávání a počítání přírodnin
- 11) výtvarné vyjádření prožitků – kreslení, malování, modelování
- 12) seznámení se s číselnou řadou, geometrickými tvary, prostorovými pojmy
- 13) vyprávění toho, co dítě vidělo nebo slyšelo
- 14) grafomotorická cvičení
- 15) smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí

3. okruh: Zimní tajemství

1. téma: Vánoce, Vánoce přicházejí

Nabídka podtémat: S Mikulášem a čertem v MŠ, Advent, Těšíme se na Vánoce, Legenda o třech kráľích

2. téma: Sněží

Nabídka podtémat: Tvoříme zimní království, Hrajeme si se sněhem, Zimní sporty, Staráme se o ptáčky a zvířata v zimě, Moje tělo, Nemoci, Moje smysly, Zdravý životní styl.

3. téma: Haló, pane Karnevale

Nabídka podtémat: Pojďte s námi na karneval, Máme rádi pohádky

Charakteristika 3. okruhu:

Zaměříme se na historii Vánoc, na vánoční tradice a zvyky, na přípravy oslavy Vánoc v MŠ. Děti se setkávají s Mikulášem a čertem ve škole při mikulášské nadílce. Přiblížíme si časové pojmy (adventní kalendář, dny, měsíce, roční doby, části dne), prostorové pojmy. Děti se aktivně zapojí do výzdoby třídy, výroby přáníček, zpívání koled, přípravy besídky pro rodiče a ke společnému radostnému prožívání vánočního času. oslavíme

Seznamujeme se se zimním obdobím, jeho charakteristickými znaky, zvláštnostmi, které nám nabízí, když se vydaří (krása zasněžené krajiny, ojíněné stromy, mráz na oknech), vlastnosti sněhu a ledu, změny počasí. Nezapomeneme ani na zvířátka v zimě.

Prostřednictvím zimních sportů povedeme děti k poznání, že pohyb je důležitý pro naše zdraví, ale je nutné zároveň dbát na bezpečnost svou i druhých. Osvojíme si poznatky o lidském těle, jak funguje a jak se máme chovat, abychom si uchovali dobré zdraví.

Společně se školáky se budeme připravovat na školní zápis.

Zimní čas nás zavádí i do světa pohádek a pohádkových bytostí, které se následně vyřadí na našem tradičním dětském karnevalu, který s dětmi připravujeme a který nám navodí období masopustu.

Dílčí vzdělávací cíle:

- 1) zdokonalování dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka 5.1.
- 2) osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě 5.1.
- 3) rozvoj a užívání všech smyslů 5.1.
- 4) seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému 5.3.
- 5) rozvoj kultivovaného projevu a komunikativních dovedností 5.2.1.
- 6) přechod od konkrétně názorového myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému) 5.2.2.
- 7) posilování přirozených poznávacích citů (zvědavost, zájem, radost z objevování) 5.2.2.
- 8) osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije 5.4.
- 9) osvojení si základních poznatků o znakových systémech a jejich funkci – abeceda, čísla. 5.2.2.
- 10) rozvoj a kultivace mravního a estetického vnímání, citění a prožívání 5.2.3.
- 11) vytváření pozitivního vztahu i intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení 5.2.2.
- 12) poznávání sebe sama – uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti 5.2.3.
- 13) posilování prosociálního chování ve vztahu k rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině, k ostatním lidem 5.3.
- 14) rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních a neverbálních 5.3.
- 15) seznamování se světem lidí, kultury a umění 5.4.
- 16) rozvoj společenského a estetického vkusu 5.4.
- 17) vytváření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovednosti tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat 5.4.
- 18) rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám 5.5
- 19) seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu. 5.5.

Očekávané výstupy:

Vedeme děti, aby:

- 1) si osvojily základní poznatky o českých vánočních tradicích a zvycích
- 2) podílely na dění ve třídě, radostně prožívaly oslavy Vánoc, Tři králů, Masopustu
- 3) zapamatovaly si texty básní a říkadel, písní a uměly je reprodukovat i pro veřejnost (vánoční besídka)
- 4) ovládaly koordinaci ruky a oka, zvládaly jemnou motoriku – zacházení s předměty denní potřeby, drobnými pomůckami, výtvarným materiálem

- 5) vnímaly a rozlišovaly pomocí všech smyslů – sluchově rozlišovaly zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů
- 6) vyjádřily slovně, výtvarně, hudebně, pohybově i dramaticky své prožitky, představivost, fantazii a svoje zážitky uměly zhodnotit (říci, co pro ně bylo zajímavé, co je zaujalo, co se líbilo)
- 7) zacházely bezpečně s pracovními nástroji, pociťovaly radost ze své práce a z vlastní tvůrčí činnosti
- 8) vyjadřovaly svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (hudebních, pohybových, dramatických, výtvarných, konstruktivních)
- 9) dbaly o pořádek a čistotu – vánoční úklid
- 10) připravovaly vystoupení pro rodiče, veřejnost
- 11) poslouchaly příběhy s vánoční tematikou, dramatizovaly je a pohybově vyjadřovaly
- 12) poslouchaly a zpívaly vánoční koledy
- 13) učily se nová slova a používaly je
- 14) ujasnily si pojem střídání ročních období
- 15) soustředily se na určitou činnost, udržely pozornost, dokončily práci
- 16) postupovaly a učily se podle pokynů a instrukcí
- 17) chápaly základní číselné a matematické pojmy – orientace v počtu do 6, chápání číselné řady do 10, porovnávání a třídění
- 18) porozuměly běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad
- 19) respektovaly předem vyjasněných a pochopených pravidel
- 20) těšily se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás
- 21) pohybovaly se na sněhu a ledu a dodržovaly pravidla bezpečného chování

Činnosti:

- 1) skupinová práce – výroba adventního věnce, malování, vystřihování, lepení, skládání
- 2) výroba přáníček a dárečků, dekorace různými technikami
- 3) diskuzní kruh s adventním věncem (symbolem adventu)
- 4) svátek Mikuláše s nadílkou, svátek Barbory s trháním větviček
- 5) práce s přírodninami
- 6) četba příběhů a pohádek s vánoční tematikou
- 7) poslech hudby, sborový i sólový zpěv, rytmičování
- 8) popis obrázků, vyprávění příběhů, vyprávění, reprodukce pohádek
- 9) stavby ze stavebnic, mozaiky, vyšívání, zatloukání
- 10) cvičení podle hudby, protahovací a relaxační cvičení
- 11) sledování počasí, vkládání symbolu do okénka počasí
- 12) práce s pracovními listy
- 13) návštěvy divadelních představení
- 14) experimentování se sněhem, pozorování vloček lupou
- 15) hra na Tři krále
- 16) spontánní hra, námětové činnosti
- 17) společenské hry, společné aktivity
- 18) hry se sněhem, klouzání
- 19) hry s novými hračkami
- 20) zpívání s doprovodem kláves
- 21) uspořádání karnevalu pro děti

4. okruh: Jarní zázraky

1. téma: Zat'ukalo jaro

Nabídka podtémat: Máme radost ze sluníčka, Na jarní zahradě, Čáp k nám letí přes moře, Bezpečně do školky, Slavíme svátek s maminkou, naše rodina

2. téma: Běžel tudy zajiček

Nabídka podtémat: Zvířata a jejich mláďata, Chystáme Velikonoce, tradice, Pálení čarodějnic

Charakteristika 4. okruhu:

Uvědomíme si změny v přírodě spojené s příchodem jara, ale i to, že se o přírodu kolem sebe musíme starat (Den Země). Budeme pozorovat odchod zimy a návrat jara. Radujeme se z probouzení přírody, prvních jarních květů, nového života, návratu ptáků z teplých krajín. Seznámíme se s lidovými tradicemi vynášení Moreny, Velikonoce, pálení čarodějnic. Naučíme se znát pravidla bezpečného chování na chodníku a na silnici. Pro maminky připravíme vystoupení k jejich svátku, vyrobíme dárky.

Dílčí vzdělávací cíle:

- 1) rozvoj fyzické i psychické zdatnosti 5.1.
- 2) ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem 5.1.
- 3) uvědomění si vlastního těla 5.1.
- 4) správně vyslovovat, ovládat dech, tempo a intonaci řeči 5.1.
- 5) vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu 5.1.
- 6) vnímat a přijímat základní hodnoty v prostředí třídy, rodiny, společnosti 5.4.
- 7) rozvoj schopností vytvářet citové vztahy, rozvíjet je a city plně prožívat 5.2.
- 8) rozvoj kooperativních dovedností 5.3.
- 9) posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem 5.3.
- 10) získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci 5.2.
- 11) porozumět základním projevům neverbální komunikace obvyklých v prostředí 5.4.
- 12) osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní 5.2.
- 13) rozvíjet zájem o psanou podobu jazyka a další formy sdělení, verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické) 5.2.
- 14) rozvoj schopností ovládat pohybový aparát a tělesné funkce 5.1.
- 15) posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování) 5.2.
- 16) uvědomit si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, učit se odmítat společensky nežádoucí chování 5.4.
- 17) osvojení si poznatků a dovedností při vytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně před nebezpečnými vlivy 5.5.
- 18) rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách 5.5.
- 19) pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit 5.5.
- 20) vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí 5.5.

Očekávané výstupy:

Vedeme děti, aby:

- 1) prakticky pečovaly o své okolí

- 2) zjišťovaly, co okolní prostředí poškozuje, všímaly si nepořádku, upozorňovaly na něj
- 3) vědomě užívaly všech smyslů, záměrně pozorovaly, všímaly si nového, změněného, chybějícího
- 4) zvládaly pohyb v nerovném terénu
- 5) rozlišovaly některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí) a porozuměly jejich významu
- 6) navrhovaly řešení problémů a úkolů, nalézaly nová řešení
- 7) vnímaly, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- 8) naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit
- 9) sladily pohyb se zpěvem, vědomě napodobily pohyb podle vzoru, přizpůsobily se pokynům
- 10) spolupracovaly s ostatními
- 11) prožívaly radost ze zvládnutého a poznaného
- 12) uvědomovaly si příjemné i nepříjemné citové prožitky (soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání)
- 13) byly citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i věcem
- 14) respektovaly potřeby jiného dítěte, dělily se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky
- 15) těšily se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání s uměním
- 16) rozvíjely jazykové schopnosti – výslovnost, homonyma, synonyma, první a poslední hlásky a slabiky
- 17) porozuměly slyšenému (zachytily hlavní myšlenku příběhu, sledovaly děj a zopakovaly ve správných větách)
- 18) zachytily a vyjádřily své prožitky (slovně, výtvarně)
- 19) respektovaly předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímaly vyjasněné a zdůvodněné povinnosti

Činnosti:

- 1) pozorování přírody na vycházkách
- 2) řízené rozhovory a diskuze
- 3) přivítání jara výtvarným zpracováním různými technikami
- 4) konstruktivní hry, námětové hry
- 5) čtení a poslech příběhů s dětským či zvířecím hrdinou
- 6) prohlížení knih a encyklopedií, obrázků
- 7) návštěva místní knihovny
- 8) loučení se se zimou - tvoření loutky Morany a její vynášení
- 9) velikonoční výzdoba školky
- 10) barvení a zdobení kraslic, pletení pomlázek
- 11) příprava vystoupení pro maminky
- 12) výroba dárků pro maminky
- 13) malování, kreslení, modelování, skládání z papíru, hry s kinetickým pískem
- 14) rozhovory o rodině, rodinných vztazích
- 15) společná setkávání, povídání sdílení a aktivní naslouchání druhému
- 16) omalovánky, pracovní listy
- 17) uvolňovací cviky, grafomotorika
- 18) procvičování obratnosti cvičením na nářadí (trampolína, lavičky, skluzavka, prolézačka)
- 19) vycházky do okolí, zahrad a na louku
- 20) jízda na koloběžkách, tříkolkách, odrážedlech
- 21) společné zpívání, rytmičce Orffovými nástoji
- 22) společenské hry, smyslové hry, logické hry (Logico, kouzelný pytlík, zvukové pexeso)
- 23) zájezd na divadelní představení

5. okruh: Letní cesty

1. téma: Já mám pěknou zahrádku

Nabídka podtémat: Poznáváme kvetoucí přírodu, Slavíme svůj svátek s kamarády, Řemesla, povolání

2. téma: Už jde léto

Nabídka podtémat: Naše Země kulatá, Čím cestujeme, Jedeme na výlet, Co je nového v lese, u vody, Záchranný systém, Návštěva u hasičů, Ochrana zdraví a bezpečí, Pravidla bezpečnosti v silničním provozu

Letní hry a radosti, Těšíme se na prázdniny

Charakteristika 5. okruhu:

Pozorujeme přírodu v její nejbohatší vegetaci, poznáváme kvetoucí rostliny, dozrávající plody. Utváříme u dětí povědomí o přírodním prostředí a jeho proměnách v souvislosti s činnostmi, které provádíme v letním období. Je to období zážitků z dlouhých vycházek do okolí, zajímavých výletů, návštěv pamětihodností. Na zahradě, v lese a na poli pozorujeme drobné živočichy. Náš život obklopuje nejen příroda, ale i dopravní prostředky. Potřebujeme je k tomu, abychom se mohli na zajímavá místa podívat. Musíme je ale respektovat a dodržovat daná pravidla, zatím jako chodci.

Oslavujeme MDD, seznamujeme se s tím, jak žijí děti na celém světě. Rozloučíme se s předškoláky. Seznamujeme děti s pravidly bezpečného chování při letních činnostech, objasníme práci záchranářů, hasičů a policie.

Dílčí vzdělávací cíle:

- 1) vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základu zdravého životního stylu 5.1.
- 2) rozvoj fyzické a psychické zdatnosti 5.1.
- 3) osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí a osobní pohody 5.1.
- 4) osvojení si věku přiměřených praktických dovedností 5.1.
- 5) rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu 5.2.
- 6) vytváření základů pro práci s informacemi 5.2.2.
- 7) rozvoj schopnosti sebeovládání 5.2.3.
- 8) ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými 5.3.
- 9) vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti..) 5.3.
- 10) uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i dětmi 5.4.
- 11) vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách 5.4.
- 12) vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností 5.4.
- 13) vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách 5.5.
- 14) osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy 5.5.
- 15) rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách 5.5.
- 16) seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu

5.5.

- 16) vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí 5.5.

Očekávané výstupy:

Vedeme děti, aby:

- 1) spolupracovaly s ostatními
- 2) uplatňovaly návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i dětmi
- 3) zvládly pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí
- 4) rozlišovaly, co prospívá zdraví a co mu škodí, chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a známých neohrožovaly zdraví a bezpečí své ani druhých
- 5) orientovaly se v prostoru, v rovině, částečně v čase
- 6) těšily se z hezkých a příjemných zážitků, přírodních a kulturních krás
- 7) měly povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- 8) pojmenovaly většinu toho, co je obklopuje
- 9) vyjadřovaly samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity ve vhodně zformulovaných větách
- 10) popsaly skutečnou situaci i podle obrázku
- 11) řešily problémy, úkoly a situace, myslely kreativně, předkládaly „nápady“
- 12) uměly přijmout pozitivní ocenění i případný neúspěch a vyrovnaly se s ním
- 13) podílely se na organizaci hry a činnosti
- 14) měly povědomí o širším společenském, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění
- 15) vyjádřily nesouhlas v situacích nebezpečných či neznámých, odmítly se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech

Činnosti:

- 1) dětské slavnosti – oslava svátku dětí, rozloučení s předškoláky
- 2) školní výlety
- 3) divadelní představení
- 4) hry a soutěže
- 5) výtvarné tvoření různými technikami
- 6) hry s dopravní tematikou
- 7) pracovní listy – rozlišování, třídění, porovnávání, hledání rozdílů
- 8) prohlížení a „čtení“ knih
- 9) vyjadřování prožitků, pocitů a nálad různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, pohybovými a dramatickými)
- 10) pobyt na školní zahradě – využití průlezek
- 11) „zkoumání“ rostlin, drobných živočichů lupami a mikroskopy
- 12) jízda na koloběžkách, tříkolkách, odrážedlech
- 13) míčové hry
- 14) hry s pískem a vodou
- 15) vycházky do okolí městyse
- 16) celoškolní požární cvičení, návštěva hasičů
- 17) poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit – obrázky, učební pomůcky, četba, vlastní zkušenosti

VII.

Evaluační systém

Uvědomujeme si, že aby evaluace měly smysl, musí probíhat pravidelně, systematicky, správným metodickým postupem a v předem vymezených oblastech.

Tento proces průběžného vyhodnocování podmínek vzdělávání, vzdělávacích procesů a výsledků vzdělávání v naší mateřské škole nám poskytuje nejen zpětnou vazbu o kvalitě naší práce, ale může včas zachytit u dítěte případné problémy či nedostatky a společně je dítěti pomoci vyřešit.

1. Na úrovni třídy:

- průběžná – realizace tématického celku a jeho částí - zda nabízené činnosti vedou k výstupům, co se daří, nedaří, k čemu se vracet, na co navazovat, co doplnit, zlepšit, v čem pokračovat
- po ukončení tématické části
 - co se děti naučily
 - s jakou hodnotou se setkaly
 - jak byly vedeny k samostatnosti
 - co se povedlo, co ne a proč (rizikové faktory)
- sebehodnocení dítěte přes konkrétno (co se mi povedlo) – průběžně
- záznamy o rozvoji dítěte (diagnostické listy 2 x ročně), individuální práce průběžně - poznámky
- soulad TVP se ŠVP PV – záměry, obsah, podmínky, metody a formy práce – 1 x ročně

2 Na úrovni školy

- průběh vzdělávání – 2 x ročně
- podmínky a organizace vzdělávání (zpracované INDI) – 1 x ročně
- ŠVP PV jako celek – 1 x za tři roky
- nadstandardní péče – logopedie – 1 x ročně

Zjištěné informace budou využívány pro zpracování informací o škole a její další záměry – zpětná vazba.

Evaluační plán: viz tabulka v příloze

VIII.

Přílohy ke školnímu vzdělávacímu programu

Evaluační systém

Směrnice ke stanovení výše úplaty za předškolní vzdělávání

Směrnice kritérií pro přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání